

Látogatás az Országos Széchényi Könyvtárban

2022 nyarán, a pannonhalmi EKE-találkozón előadóként köszönthettük Rózsa Dávidot, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatóját, aki látogatásra hívta az egyházi könyvtárak dolgozóit a nemzeti könyvtárba. Az invitálásnak a hagyományos „Szomszédolás” program keretében tehattünk eleget, melyre a több év kényszerű kihagyás után idén februárban ismét sor kerülhetett. A látogatás célja az OSZK Digitalizáló Központjának és „Esszencia” című új, állandó kiállításának megtekintése volt.

Az Országos Széchényi Könyvtár részéről Sebestyén Lilla fogadott minket, a Digitalizáló Központban pedig Kukár Barnabás Manó, az osztály vezetője kísért végig bennünket. Amint elmondta, a digitalizálás két fő területet foglal magában: a szkennelés folyamatát és az így keletkező elektronikus anyagok archiválását. A Digitalizáló Központban az előbbi sokrétű művelésével ismerkedhettünk meg, de szóba került a tárolás, a megőrzés problémaköre is.

Az OSZK-ban átlagosan havonta egymillió oldalt digitalizálnak, ebbe a folyamatba nyertünk tehát némi bepillantást. A nyomtatott dokumentumok szkennelése mellett a mikrofilmek feldolgozása is folyamatos. Ez az eljárás több szakaszból áll: a mikrofilmet elő kell készíteni ahhoz, hogy a digitalizáló berendezésbe kerülhessen (vagyis a szennyeződésektől meg kell tisztítani, az esetleges szakadásokat korrigálni kell), majd megtörténhet a digitalizálás. Az így létrejövő hatalmas fájl végül szegmentálják. Megtekinthettük

az egyedülálló robotszkennert, mely kezelő személyt csak a dokumentum behelyezéséhez igényel, a lapozást, beolvasást már a robot végzi. Mindezt egy V-alakú „bölcső” segítségével tudja megtenni: a behelyezett nyitott könyvbe a szkennerefej beilleszkedik, vákuum segítségével felszívja a lapokat, és megtörténik a beolvasás. A robotszkennerbe csak jó állapotú könyvek kerülhetnek be, és bár a gyártó 1850 előtti könyvekhez is ajánlja, az OSZK-ban csak modern könyvek digitalizálást végzik rajta. Hasonlóan érdekes volt a fotóstúdió megtekintése is.

A digitalizáló terem mennyezetén található, régimódi, kisméretű, gúla alakú világítótestek a besütő napfényt prizmaként szórják szét, az ilyen fényviszonyok pedig a jó minőségű fotók készítését ellehetetlenítik. Emiatt került felállításra egy stúdióként üzemelő sátor. Ebben készülnek a felvételek, főleg a muzeális értékű dokumentumokról. A tárgyakat még nem veszélyeztető fényerő maximális mennyiségét illetően a restaurátorok adnak tanácsot. Ottjártunkkor épp egy barokk kori kottát fényképeztek a munkatársak.

A program második felében Szovák Márton magas színvonalú vezetése mellett tekinthettük meg az OSZK fennállásának 220 éves évfordulójára rendezett új, állandó kiállítást. A bemutató az épület két szintjén kapott helyet. Már az épületbe érkezésünkkel feltűntek az újonnan elhelyezett fényképek, melyek Babits Mihály hagyatékából származnak. A fotókon főleg a vendéglátáshoz kötődő pillanatok elevenednek meg. Esztergomként külön öröm volt látni a Babits előhegyi villájának asztaltársaságát megőrkítő felvételeket. A kiállítás további részében tárlókban, falakon,

érintőképernyős berendezéseken magyar és angol nyelven rendkívül gazdag anyagot szemlélhettünk meg. Az alapító, Széchényi Ferenc személye mellett nagy hangsúlyt kap a Corvina-könyvtár és Jankovich Miklós gyűjteménye is. A tárlat további hat témán keresztül (Autográf, Kópia, Kód, Matéria, Vizuális, Audio) más-más szemszögből ötletesen mutatja be nemzeti könyvtárunk egyedülálló gyűjteményét. Szomszédolás ezen alkalmá mindenki számára egy örömteli viszontlátásokban, hasznos információkban és szép élményekben gazdag program volt. Köszönjük az Országos Széchényi Könyvtár meghívását, vendég-látását!

TŐZSÉRNÉ ÓCSAI ESZTER
Esztergomi
Főszékesegyházi Könyvtár

Az Egyesülésünk konferenciáin, szakmai napjain elhangzó előadásokról (amennyiben az előadók ehhez hozzájárulnak), video-felvételt készítünk, amelyet utólag az Egyesülésünk youtube csatornáján teszünk közzé.

Kövesse csatornánkat!

youtube.com/@EgyhaziKonyvtarakEgyesulese

